

Βρυξέλλες, 24 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

15858/23

RESPR 35
FIN 1233
ECOFIN 1273
FISC 271

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Έκθεση της Προεδρίας σχετικά με τους νέους ιδίους πόρους

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17ης-21ης Ιουλίου 2020¹, η διοργανική συμφωνία της 16ης Δεκεμβρίου 2020² (ΔΣ) προβλέπει τις εργασίες για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων (ΝΙΠ), οι οποίοι θα πρέπει να συγκεντρώσουν ποσό που να αρκεί για να καλύψει το επίπεδο των συνολικών αναμενόμενων δαπανών για την αποπληρωμή του κεφαλαίου και των τόκων των ποσών των δανείων τα οποία χρησιμοποιούνται για δαπάνες του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) της απόφασης για τους ιδίους πόρους (NextGenerationEU, τμήμα επιχορηγήσεων). Η διοργανική συμφωνία καθορίζει επίσης χάρτη πορείας για την εισαγωγή των ΝΙΠ και προβλέπει ότι το Συμβούλιο έπρεπε να διαβουλευθεί για μια πρώτη δέσμη πριν την 1η Ιουλίου 2022 (με σκοπό τη θέσπισή της την 1η Ιανουαρίου 2023) και μια πρόσθετη δεύτερη δέσμη ιδίων πόρων έως την 1η Ιουλίου 2025 (με σκοπό την θέσπισή της πριν την 1η Ιανουαρίου 2026).

¹ Έγγρ. EUCO 10/20 (παράγραφοι A29, 145-150).

² Διοργανική συμφωνία, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων (EE L 433I της 22.12.2020, σ. 28).

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή υπέβαλε τον Δεκέμβριο του 2021 πρόταση τροποποίησης της απόφασης για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης³, η οποία θα περιλαμβάνει τρεις ΝΠΙ βασισμένους: στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ), σε έναν μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (ΜΣΠΑ)⁴ και σε μια εθνική συνεισφορά στον προϋπολογισμό της ΕΕ με βάση το μερίδιο των υπολειπόμενων κερδών των μεγαλύτερων και πιο κερδοφόρων πολυεθνικών επιχειρήσεων που ανακατανέμονται στα κράτη μέλη⁵.

Στις 20 Ιουνίου 2023, η Επιτροπή παρουσίασε προσαρμοσμένη δέσμη μέτρων για την επόμενη γενιά ιδίων πόρων. Η δέσμη περιλαμβάνει νέα τροποποίηση της απόφασης για τους ιδίους πόρους (ΑΠΠ)⁶ (που τροποποιεί την πρόταση του Δεκεμβρίου 2021) καθιερώνοντας έναν νέο ίδιο πόρο βασισμένο στις στατιστικές για τα κέρδη των εταιρειών (CPOR), καθώς και προσαρμογές μετά την έγκριση της τομεακής νομοθεσίας για τον ΜΣΠΑ και την αναθεώρηση του ΣΕΔΕ.

Η προσαρμοσμένη δέσμη περιλαμβάνει επίσης δύο προτάσεις που αφορούν τα μέτρα εφαρμογής του συστήματος των ΠΠ, ιδίως νέες τροποποιήσεις του κανονισμού περί απόδοσης πόρων (MAR)⁷ και των προτάσεων για μέτρα εφαρμογής (IMSOR)⁸ του Μαρτίου 2022, οι οποίες συνοδεύονται επίσης από έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής⁹. Οι νέες αυτές προτάσεις περιλαμβάνουν τις προσαρμογές που απαιτούνται ώστε να αντικατοπτρίζεται η συμφωνία των συννομοθετών όσον αφορά την είσπραξη του ΜΣΠΑ και περιλαμβάνουν νέες διατάξεις σχετικά με τον ίδιο πόρο που βασίζεται στις στατιστικές. Οι κανόνες σχετικά με τον ίδιο πόρο που βασίζεται στο μερίδιο των ανακατανομηθέντων κερδών (ως αποτέλεσμα των τομεακών κανόνων για τον «πυλώνα Ι») παραμένουν στην πρόταση ΑΠΠ και θα τεθούν σε ισχύ, σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, μόλις τεθεί σε ισχύ η οδηγία για την εφαρμογή της παγκόσμιας συμφωνίας για την ανακατανομή των δικαιωμάτων φορολόγησης και τεθεί σε ισχύ η πολυμερής σύμβαση.

---

³ Έγγρ. 15260/21.

⁴ Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης, στις 14 Ιουλίου 2021, νομοθετικές προτάσεις για τον ΜΣΠΑ και για την αναθεώρηση του ΣΕΔΕ. Αμφότεροι οι κανονισμοί εκδόθηκαν τον Μάιο του 2023.

⁵ Η τομεακή νομοθεσία της ΕΕ για την πτυχή αυτή δεν έχει ακόμη θεσπιστεί. Μόλις ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις για την πολυμερή σύμβαση για τη μερική ανακατανομή των φορολογικών δικαιωμάτων («Πυλώνας Ι») στο Συμπεριληπτικό Πλαίσιο των G20/OECD για την BEPS, αναμένεται ότι η Επιτροπή θα υποβάλει νομοθετική πρόταση που θα διασφαλίζει τη συνεπή εφαρμογή της σύμβασης αυτής στην ΕΕ.

⁶ Έγγρ. 10853/1/23 REV 1.

⁷ Έγγρ. 10855/1/23 REV1.

⁸ Έγγρ. 10854/1/23 REV1.

⁹ Έγγρ. 10853/23 ADD1. Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (SWD) αξιολογεί τους κύριους υποψήφιους ιδίους πόρους που πρότεινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και τις δυνατότητές τους ως ΝΠΙ σύμφωνα με τρία κριτήρια: δυνατότητες εσόδων, απλότητα και ταχεία κινητοποίηση εσόδων.

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει την πρόοδο που σημειώθηκε στη διάρκεια της ισπανικής Προεδρίας στον τομέα των ιδίων πόρων.

II. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η προσαρμοσμένη δέσμη για την επόμενη γενιά ιδίων πόρων παρουσιάστηκε στο Συμβούλιο (ECOFIN) στις 14 Ιουλίου, όπου οι αντιπροσωπίες, σε πλήρη κύκλο συζητήσεων, εξέφρασαν τις προκαταρκτικές τους θέσεις. Η Προεδρία ολοκλήρωσε τη συζήτηση μεταξύ υπουργών αναγνωρίζοντας την ανάγκη εργασιών σε τεχνικό επίπεδο και προσεκτικής ανάλυσης των προτάσεων, όπως ανέφερε η πλειοψηφία των αντιπροσωπιών.

Οι τεχνικές εργασίες υπό την ισπανική Προεδρία επικεντρώθηκαν στην επίτευξη όσο το δυνατόν μεγαλύτερης προόδου όσον αφορά τη νέα δέσμη προτάσεων, διοργανώνοντας επτά συνεδριάσεις (11 και 19 Ιουλίου, 11 Σεπτεμβρίου, 5 και 13 Οκτωβρίου, 14 και 23 Νοεμβρίου) και ενθαρρύνοντας συζητήσεις μεταξύ κρατών μελών.

Κατά τις διάφορες τεχνικές συζητήσεις, οι αντιπροσωπίες ήταν σαφείς όσον αφορά την ανάγκη να υπάρχουν κατάλληλες πληροφορίες και ακριβείς εκτιμήσεις εσόδων, αφενός, και προβλέψεις του NGEU για τις ανάγκες επιστροφών (κεφάλαιο και τόκοι), αφετέρου. Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη επισήμαναν ότι το ισχύον σύστημα ιδίων πόρων είναι ήδη ικανό να καλύψει την επιστροφή του NGEU.

Με βάση ερωτήματα που έθεσαν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή έδωσε πληροφορίες και απαντήσεις σε συγκεκριμένα ερωτήματα τεχνικής φύσης, ιδίως όσον αφορά: (i) αναθεωρημένες προβλέψεις και εκτιμώμενα έσοδα από ΝΙΠ· (ii) το κόστος αποπληρωμής του NGEU και τις ανάγκες του προϋπολογισμού που θα χρηματοδοτηθούν από ιδίους πόρους· (iii) το πλαίσιο πρόβλεψης, απόδοσης και ελέγχου του βασισμένου σε στατιστικά στοιχεία ιδίου πόρου επί των κερδών των εταιρειών· και iv) την παρακολούθηση άλλων τεχνικών ζητημάτων από τα κράτη μέλη σχετικά με άλλα στοιχεία της δέσμης. Όλα αυτά τα στοιχεία συζητήθηκαν διεξοδικά στο πλαίσιο της Ομάδας ΙΙΙ.

Δεδομένου ότι η νέα δέσμη προτάσεων εισάγει ουσιαστικές αλλαγές στο σύστημα των ιδίων πόρων της Ένωσης, οι περισσότερες αντιπροσωπίες ζήτησαν επιπλέον χρόνο για να αναλύσουν τις προτάσεις προτού είναι έτοιμες να γνωστοποιήσουν τις τελικές τους θέσεις. Επιπλέον, οι προκαταρκτικές παρατηρήσεις των αντιπροσωπιών οδήγησαν σε γενικό σκεπτικισμό σχετικά με τη νέα προσαρμοσμένη δέσμη, ιδίως όσον αφορά τον νέο στατιστικό ίδιο πόρο που βασίζεται στα εταιρικά κέρδη. Συγκεκριμένα, αρκετές αντιπροσωπίες δεν βλέπουν κάποια προστιθέμενη αξία σε έναν τέτοιο νέο ίδιο πόρο, κυρίως λόγω των ομοιοτήτων του με τον ίδιο πόρο που βασίζεται στο ΑΕΕ, καθότι δεν είναι «φρέσκο χρήμα» και δεν επανεξισορροπεί το προηγούμενο καλάθι με το ΣΕΔΕ και τον ΜΣΠΑ.

Ορισμένα κράτη μέλη επανέλαβαν επίσης τη δέσμευσή τους να τηρήσουν τον χάρτη πορείας της διοργανικής συμφωνίας για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων. Στο πλαίσιο αυτό, ορισμένες αντιπροσωπίες εξέφρασαν την προθυμία τους να προχωρήσουν οι εργασίες σχετικά με την προσαρμοσμένη δέσμη πριν από το τέλος του 2023. Άλλες αντιπροσωπίες θα προτιμούσαν την τυχόν εισαγωγή νέων ιδίων πόρων στο πλαίσιο του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Προκειμένου να πλαισιώσει τις συζητήσεις και να λάβει καθοδήγηση για περαιτέρω εργασίες, η ισπανική Προεδρία συνέταξε «σημείωμα θεμάτων» ή ερωτηματολόγιο που περιέχει τεχνικές ερωτήσεις και θέματα σχετικά με την προσαρμοσμένη δέσμη, στα οποία τα κράτη μέλη απάντησαν προφορικά κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας ΙΙ στις 13 Οκτωβρίου. Όπως και στις προηγούμενες συνεδριάσεις, οι περισσότερες αντιπροσωπίες εξέφρασαν γενικό σκεπτικισμό σχετικά με τις προτάσεις ΝΙΠ και λίγες μόνο ήταν διατεθειμένες να προχωρήσουν οι εργασίες για την προσαρμοσμένη δέσμη πριν από το τέλος του 2023. Η πλειονότητα των αντιπροσωπιών έκρινε επίσης θετικά τη δυνητική εισαγωγή των συνεισφορών με βάση τα έσοδα του ΜΣΠΑ ως ΝΙΠ, ενώ ορισμένες ήταν ανοικτές σε περαιτέρω συζητήσεις σχετικά με τις παραμέτρους του ΣΕΔΕ και όσους ΝΙΠ αντιπροσωπεύουν πραγματικά «φρέσκο χρήμα» (π.χ. ΣΕΔΕ2).

Στο πλαίσιο των προτάσεων αυτών και των σχετικών διαβουλεύσεων, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο παρουσίασε, κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας ΙΙΙ στις 14 Νοεμβρίου 2023, τη γνώμη του αριθ. 04/2023 σχετικά με την τροποποιημένη πρόταση MAR της Επιτροπής. Το Συνέδριο απάντησε επίσης σε ερωτήσεις και απορίες των αντιπροσωπιών. Όπως και σε άλλες συνεδριάσεις της Ομάδας ΙΙΙ, οι αντιπροσωπίες αξιοποίησαν την ευκαιρία αυτή για να επαναλάβουν την ανάγκη ενοποίησης των διάφορων υφιστάμενων MAR σε ενιαία νομοθετική πράξη. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εξέφρασε την άποψη ότι αυτό το σημαντικό εγχείρημα θα πρέπει να γίνει με ολοκληρωμένο, αποτελεσματικό και νομικά ορθό τρόπο και χωρίς περιττή επιβάρυνση για τις εθνικές διοικήσεις, την κατάλληλη στιγμή.

2^ο καλάθι ΝΙΙΙ

Σύμφωνα με τον χάρτη πορείας της διοργανικής συμφωνίας, μια δεύτερη δέσμη ιδίων πόρων πρόκειται να προταθεί μέχρι τον Ιούνιο του 2024. Το Συμβούλιο πρόκειται να συσχεφθεί έως τις 1 Ιουλίου 2025 με σκοπό την εισαγωγή αυτής της δεύτερης δέσμης έως την 1η Ιανουαρίου 2026.

Τον Δεκέμβριο του 2021, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι θα υποβάλει πρόταση για μια δεύτερη δέσμη νέων ιδίων πόρων έως το τέλος του 2023¹⁰. Προκειμένου να επιταχυνθούν οι διαπραγματεύσεις, η πρόταση αυτή υποβλήθηκε νωρίτερα, τον Ιούνιο του 2023, ως προσαρμοσμένη δέσμη μέτρων για την επόμενη γενιά ιδίων πόρων¹¹.

ΙΙΙ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Με βάση τη διοργανική συμφωνία και τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν μέχρι στιγμής από τον Ιούλιο ως τον Δεκέμβριο του 2023 για τις διάφορες προτάσεις που δημοσίευσε η Επιτροπή, τα κράτη μέλη καλούνται να σημειώσουν την πρόοδο που επιτεύχθηκε στη διάρκεια της ισπανικής Προεδρίας.

---

¹⁰ Έγγρ. 15259/21.

¹¹ Έγγρ. 10852/23.